

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni I. M. wniosła do tutejszego sądu wniosek o stwierdzenia nabycia spadku po J. M. (1), zmarłym dnia (...) w N., mającym miejsce ostatniego zwykłego pobytu w G.. Wskazała, iż wnioskodawca sporządził testament, o którego otwarcie i ogłoszenie wnosi.

W odpowiedzi na wniosek (karta 36-38) uczestnicy postępowania E. S. (1), J. M. (2), N. S. wnieśli o oddalenie wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po J. M. (1) w oparciu o testament, z jednoczesnym stwierdzeniem, że spadek po zmarłym nabyli z dobrodziejstwem inwentarza wnioskodawczyni i uczestnicy postępowania w częściach równych na podstawie ustawy. Uczestnicy zarzucili, iż testament J. M. (1) z dnia (...) jest nieważny w całości, a na pewno w części obejmującej §3, wskazując, iż stan zdrowia spadkodawcy nie pozwalał mu na świadome podjęcie decyzji i złożenie oświadczenia woli.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. M. (1) zmarł dnia (...) w N.. Ostatnim miejscem zwykłego pobytu spadkodawcy była miejscowość G..

dowód: odpis skrócony aktu zgonu J. M. (1) karta 4

Spadkodawca J. M. (1) w dacie zgonu pozostawał w związku małżeńskim z I. M.. Między małżonkami toczyła się sprawa o rozwód z powodztwa J. M. (1), umorzona na skutek cofnięcia pozwu. Spadkodawca miał dwóch synów: E. M. i Z. M., którzy nie dożyli otwarcia spadku. E. M. miał troje dzieci: E. S. (1), J. M. (2) i N. S.. Z. M. nie posiadał zstępnych. Żaden ze spadkobierców nie zrzekał się dziedziczenia, nie został uznany za niegodnego dziedziczenia.

dowód: zapewnienie spadkowe złożone przez I. M. karta 73 (00:32:20 nagrania) akt,

zapewnienie spadkowe złożone przez N. S. karta 277 akt,

zapewnienie spadkowe złożone przez J. M. (2) karta 277 akt,

zapewnienie spadkowe złożone przez E. S. (1) karta 277 akt,

odpis skrócony aktu małżeństwa karta 3 akt,

odpis skrócony aktu zgonu W. M. karta 19 akt,

odpis skrócony aktu zgonu Z. M. karta 20 akt,

odpis skrócony aktu urodzenia I. M. karta 24 akt,

dokumenty na karcie 3-4 i 19 akt Sądu Okręgowego w Opolu, I RC 1753/14,

W dniu (...) r. w Kancelarii Notarialnej w G. przed notariuszem G. R.. A (...), J. M. (1) sporządził w formie aktu notarialnego testament, oświadczając, iż do całości spadku powołuje swoją żonę W. M..

dowód: testament z dnia (...) r. karta 15 akt,

Następnie w dniu (...) r. w Kancelarii Notarialnej w G. przed notariuszem L. R.. A (...), J. M. (1) sporządził w formie aktu notarialnego kolejny testament, oświadczając, że do całości spadku powołuje syna Z. M..

dowód: testament z dnia (...) r. karta 16 akt

Z kolei aktem notarialnym sporządzonym w dniu (...) r. w Kancelarii Notarialnej w G. przed notariuszem L. R. A (...), J. M. (1) odwołał swój testament z dnia (...) r., Rep. A (...).

dowód: testament z dnia (...)r. karta 17 akt

W dniu (...) r. w lokalu mieszkalnym numer (...), położonym w budynku posadowionym w G. przy ulicy (...), przed notariuszem M. G. Rep. A. (...) J. M. (1) sporządził w formie aktu notarialnego testament, oświadczając, iż odwołuje wszystkie dotychczas sporządzone testamety, a do całości spadku powołuje żonę I. M..

W § 3 ww aktu J. M. (1) pozbawił prawa do zachowku swoich wnuków: E. S. (1) oraz jej zstępnych, J. M. (2) oraz N. M., oświadczając, że podstawą wydziedziczenia jest fakt uporczywego niedopełniania przez pozbawianych prawa do zachowku obowiązków rodzinnych, czego spadkodawca nie mógł im przebaczyć.

dowód: testament z dnia (...) r. karta 26a akt,

Notariusz M. G. w trakcie spotkania ze spadkodawcą w dniu (...) r., nie miała wątpliwości, co do zdolności do świadomego sporządzenia przez J. M. (1) testamentu.

dowód: zeznania świadka M. G. k. 134 akt (00:11:10 nagrania),

J. M. (1) chorował przewlekłe na nadciśnienie tętnicze, cukrzycę typu II oraz miażdżycę. Cierpiał również na przewlekłą niewydolność nerek. Spadkodawca był kilkakrotnie hospitalizowany, ostatni raz w okresie od 22 do 31 marca 2016 r. w związku z prawostronnym zapaleniem płuc, anemią dużego stopnia z niedoboru żelaza, cukrzycy typu 2 oraz przerostu prostaty. Został wypisany w stanie optymalnym z dalszymi zaleceniami. Wykonane w dniu (...) r. badanie histopatologiczne pobranych od J. M. (1) wycinków z prostaty wykazało, że spadkodawca cierpi na chorobę nowotworową – rak gruczołowy. Zalecono iniekcje hormonalne co 3 miesiące.

Spadkodawca na co dzień pozostawał pod opieką lekarza rodzinnego E. O.. Wizyty odbywały się co miesiąc, a w ostatnich miesiącach przed śmiercią częściej. W czasie pobytu w domu stan psychiczny spadkodawcy był bardzo dobry, pomimo zaawansowanego wieku spadkodawca zachowywał pełną świadomość, wiedział co się z nim dzieje, nie przyjmował żadnych leków psychotropowych. Spadkodawca J. M. (1) spotykał się ze znajomymi, rozmawiał z nimi, nie miał problemów z pamięcią i orientacją co do własnej sytuacji. Był postrzegany jako osoba stanowcza, samodzielnie podejmująca decyzje. Jego relacje z żoną były prawidłowe.

W dniu 02 czerwca 2016 r. J. M. (1) został przyjęty do leczenia paliatywnego w Hospicjum (...). A. J. w N.. J. M. (1) zgłaszał nasilające się dolegliwości bólowe. Przy przyjęciu jego stan był ciężki, stabilny. Kontakt był słaby, ale logiczny. Przy pierwszej próbie kontaktu J. M. (1) był wybuchowy i zdenerwowany. Po kilku dniach kontakt był lepszy, J. M. (1) chętnie rozmawiał, lepiej spał, znał rozpoznanie choroby, radził sobie dobrze z tą świadomością. Jego procesy myślowe były prawidłowe, nie występowały zaniki pamięci. Zauważalne były stany pobudzenia oraz rozproszenia uwagi i koncentracji.

Przyczyną zgonu spadkodawcy była niewydolność krążeniowo – oddechowa w przebiegu raka prostaty z wyniszczeniem nowotworowym.

dowód: zaświadczenie karta 71 akt,

zeznania świadka J. K. (1) karta 135 akt (00:29:02 nagrania),

zeznania świadka R. K. karta 135 akt (00:39:11 nagrania),

zeznania świadka J. K. (2) karta 136 -137 akt (00:48:04 nagrania),

zeznania świadka B. M. karta 136 akt (00:58:00 nagrania)

zeznania świadka E. G. karta 137 (01:30:35 nagrania)

zeznania świadka I. K. karta 159-160 (00:08:29 nagrania)

zeznania świadka I. K. karta 160 (00:21:36 nagrania)

zeznania wnioskodawczyni I. M. karta 198-199 (00:07:33 nagrania)

dokumentacja medyczna karta 83-102, 107-110 akt,

informacja psychologa karta 111 akt,

pismo Hospicjum (...). A. J. w N. karta 105-106 akt,

zeznania świadka E. O. karta 135 akt (00:18:34 nagrania),

Stan zdrowia J. M. (1) od marca 2016 r. systematycznie pogarszał się. Do czasu rozpoznania raka stercza, J. M. (1) był mężczyzną w podeszłym wieku z typowymi dolegliwościami symptomatologicznymi, nie wymagającymi częstych hospitalizacji. Występujące problemy motoryczne miały podłoże w postępującej na skutek przerzutów raka stercza degradacji układu kostno-stawowego. Przebieg jego schorzeń, a zwłaszcza schorzenia onkologicznego, nie stanowi podstawy do uznania go za niepoczytalnego czy też pozostającego w oderwaniu do rzeczywistości. Pomimo miażdżycy i cukrzycy oraz leczonego wiele lat nadciśnienia tętniczego nie rozpoznano u niego zespołu otępiennego. Natomiast w chwili wykrycia raka stercza, choroba nowotworowa była już dość mocno zaawansowana, o czym świadczą przerzuty do kości, głównie do kręgosłupa. W takich przypadkach poza dolegliwościami bólowymi nie stwierdza się zaburzeń świadomości. Nie było także objawów typowych dla przerzutów do centralnego układu nerwowego, w tym do mózgowia.

Żaden z leków przyjmowanych przez J. M. (1) w bezpośrednim sąsiedztwie daty (...) r. nie wpływał deprymująco na procesy myślenia i kojarzenia, nie miał też działania psychotycznego powodującego choćby przemijające zaburzenia psychiczne i charakterologiczne.

W chwili sporządzenia testamentu z dnia (...) r. J. M. (1) miał pełną swobodę i świadomość podejmowania decyzji oraz wyrażania ostatniej woli.

dowód: opinia biegłego Z. K. karta 171-174 akt

Uczestniczka postępowania N. S. ostatni raz widziała dziadka na pogrzebie swojego ojca w 2006 r., a w G. była gdy miała 18 lat. Z kolei E. S. (1) odwiedziła J. M. (1) w 2010 r., w drodze powrotnej z wakacji. Była to jednodniowa wizyta. Natomiast J. M. (2) przyjechał do G. na pogrzeb Z. M., a następnie w 2014 r., kiedy dziadek oznajmił, że się rozwodzi. Wówczas J. M. (1) prosił wnuka, aby z nim zamieszkał, ale on się na to nie zgodził, proponując zabranie dziadka do siostry E. S. (1). J. M. (1) w marcu 2015 r. miał z wnukami kontakt telefoniczny. W 2014 i 2015 r. spadkodawca prosił wnuka J. M. (2) o pomoc w zakupie nowego munduru, wstążki do medali i otoku na rogatywkę.

E. S. (2) i J. M. (2) odwiedzili dziadka podczas jego pobytu w hospicjum.

dowód: zeznania N. S. karta 228 akt,

zeznania J. M. (2) karta 228-229 akt,

zeznania E. S. (1) karta 229 akt,

bilet kolejowy karta 41 akt,

faktura karta 42 akt,

zamówienie karta 43-44 akt,

pisma i wydruki wiadomości e-mail karta 45-51, 53 akt,

wydruki połączeń karta 54-56, 130-132 akt,

Sąd zważył, co następuje:

Spadek po J. M. (1) na podstawie testamentu sporządzonego w formie aktu notarialnego w dniu 9 maja 2016 r. w lokalu mieszkalnym nr (...) położonym w G. przy ul. (...), przed notariuszem M. G., prowadzącą Kancelarię Notarialną w G., Rep. A (...) nabywa wnioskodawczyni I. M., w całości z dobrodziejstwem inwentarza.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o wymienione dowody z dokumentów, których prawdziwości i wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron i które również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości. Sąd uwzględnił opinię biegłego onkologa Z. K., albowiem była ona logiczna, rzeczowa, spójna. Na wiarę, w zakresie stanu świadomości i swobody spadkodawcy, zasługiwały również osobowe źródła dowodowe w postaci zeznań świadków J. K. (1), R. K., J. K. (2), B. M., E. G., I. K., I. K. oraz zeznania wnioskodawczyni I. M., albowiem były one spójne, konsekwentne, wzajemnie się uzupełniały. Sąd dał również wiarę zeznaniom uczestników postępowania na okoliczność stanu zdrowia spadkodawcy, z tym że w istocie wiedza uczestników obejmowała okres już po sporządzeniu testamentu, podczas pobytu w hospicjum.

Po myśli art. 926 § 1 k.c. powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu.

§ 2. Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą.

§ 3. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, dziedziczenie ustawowe co do części spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał do tej części spadkobiercy albo gdy którakolwiek z kilku osób, które powołał do całości spadku, nie chce lub nie może być spadkobiercą.

Stosownie do art. 950 k.c. testament może być sporządzony w formie aktu notarialnego.

Testament notarialny ma być sporządzony w sposób zrozumiały i przejrzysty (art. 80 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz.U. Nr 22, poz. 91)- zwanej dalej PrNot). Notariusz powinien udzielać spadkodawcy niezbędnych wyjaśnień dotyczących natury testamentu oraz skutków dokonywanych przez niego rozrządzeń. Ma on obowiązek stwierdzić tożsamość testatora (art. 85 PrNot). Jeśli poweźmie wątpliwość, czy spadkodawca ma zdolność do czynności prawnych (zdolność testowania), to nie wolno mu sporządzić testamentu. Testator składa podpis pod testamentem w obecności notariusza (art. 88 PrNot). Obowiązkowe elementy każdego aktu notarialnego, a więc również testamentu sporządzonego w tej formie, wskazuje art. 92 PrNot. Arkusze, na których sporządzony jest akt powinny być ponumerowane, parafowane i połączone (art. 93 PrNot). Po sporządzeniu aktu, a przed jego podpisaniem, notariusz ma obowiązek odczytać akt testatorowi i przekonać się, że ten dobrze rozumie treść aktu oraz że akt rzeczywiście wyraża jego wolę (art. 94 PrNot).

Zgodnie z art. 92 § 1 PrNot akt notarialny powinien zawierać:

- 1) dzień, miesiąc i rok sporządzenia aktu, a w razie potrzeby lub na żądanie strony - godzinę i minutę rozpoczęcia i podpisania aktu;
- 2) miejsce sporządzenia aktu;
- 3) imię, nazwisko i siedzibę kancelarii notariusza, a jeżeli akt sporządziła osoba wyznaczona do zastępstwa notariusza lub upoważniona do dokonywania czynności notarialnych - nadto imię i nazwisko tej osoby;

4) imiona, nazwiska, imiona rodziców i miejsce zamieszkania osób fizycznych, nazwę i siedzibę osób prawnych lub innych podmiotów biorących udział w akcie, imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania osób działających w imieniu osób prawnych, ich przedstawicieli lub pełnomocników, a także innych osób obecnych przy sporządzaniu aktu;

4a) jeżeli obejmuje nabycie nieruchomości przez cudzoziemca lub objęcie lub nabycie przez niego udziałów, akcji lub ogółu praw i obowiązków w spółce handlowej z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku osoby fizycznej - informację o jej obywatelstwie, a w przypadku podmiotu z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - określenie lub oświadczenie, czy podmiot ten jest cudzoziemcem w rozumieniu art. 1 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, wraz z uzasadnieniem;

5) oświadczenia stron, z powołaniem się w razie potrzeby na okazane przy akcie dokumenty;

6) stwierdzenie, na żądanie stron, faktów i istotnych okoliczności, które zaszły przy spisywaniu aktu;

7) stwierdzenie, że akt został odczytany, przyjęty i podpisany;

8) podpisy biorących udział w akcie oraz osób obecnych przy sporządzaniu aktu;

9) podpis notariusza.

Spadkodawca może w każdej chwili odwołać zarówno cały testament, jak i jego poszczególne postanowienia (art. 943 k.c.). Odwołanie testamentu może nastąpić bądź w ten sposób, że spadkodawca sporządzi nowy testament, bądź też w ten sposób, że w zamiarze odwołania testament zniszczy lub pozbawi go cech, od których zależy jego ważność, bądź wreszcie w ten sposób, że dokona w testamencie zmian, z których wynika wola odwołania jego postanowień (art. 946 k.c.).

Spadkodawca J. M. (1) sporządził cztery testamenty w formie aktów notarialnych: z dnia (...) r. w Kancelarii Notarialnej w G. przed notariuszem G. B., Rep. A (...), z dnia (...) r. w Kancelarii Notarialnej w G. przed notariuszem L. M., Rep. A (...), z dnia (...) r. w Kancelarii Notarialnej w G. przed notariuszem L. M., Rep. A (...) oraz z dnia (...) r. w lokalu mieszkalnym numer (...), położonym w budynku położonym w G. przy ulicy (...), przed notariuszem M. G. Rep. A (...).

Analiza rozrządzeń testamentowych spadkodawcy nie pozostawia wątpliwości, iż testament z dnia (...) r. został skutecznie odwołany przez sporządzenie kolejnego testamentu z dnia (...) r., który z kolei został wprost odwołany testamentem z dnia (...) r. W tym stanie, celem ustalenia kręgu spadkobierców Sąd ocenie poddał rozrządzenie testamentowe J. M. (1) sporządzone w formie aktu notarialnego z dnia (...) r., w którym wprost spadkodawca odwołał wszystkie dotychczasowe testamenty.

Wbrew zarzutom uczestników postępowania, w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, brak jest podstaw do przyjęcia, iż sporządzając testament z dnia (...) r., J. M. (1) znajdował się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.

Zgodnie z art. 945 § 1 k.c., testament jest nieważny, jeżeli został sporządzony:

1) w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli;

2) pod wpływem błędu uzasadniającego przypuszczenie, że gdy spadkodawca nie działał pod wpływem błędu, nie sporządziłby testamentu tej treści;

3) pod wpływem groźby.

Przyczyny wyłączające świadomość lub swobodę są przykładowo wymienione w art. 82 k.c.. Chodzi nie tylko o pewne stany trwałe, takie jak choroba psychiczna czy niedorozwój umysłowy, lecz także o przemijające zaburzenia czynności

psychicznych. Do tej drugiej grupy zalicza się upojenie alkoholowe, pozostawanie pod wpływem narkotyków, stan nieprzytomności spowodowany wysoką gorączką lub schorzeniami związanymi ze starością.

Zaburzenia psychiczne prowadzące do wyłączenia braku świadomości można podzielić na zaburzenia organiczne i funkcjonalne. Podział ten jest dokonywany w oparciu o istnienie rozpoznawalnej fizycznej przyczyny pojawienia się zaburzenia. Spadkodawcy dotknięci zaburzeniami organicznymi to osoby dotknięte niedorozwojem umysłowym, upośledzone fizycznie lub umysłowo lub obłożnie chore w chwili sporządzenia testamentu. Ta grupa obejmuje również testatorów, których zdolności umysłowe zmniejszyły się ze względu na podeszły wiek oraz cierpiących na organiczne choroby umysłowe, takie jak choroba Alzheimera, padaczka, czy ograniczenia umysłowe wywołane alkoholem albo zażywaniem narkotyków, jak również wywołane chorobami organicznymi, takimi jak np. gruźlica lub nowotwór. Druga grupa obejmuje spadkodawców dotkniętych zaburzeniami funkcjonalnymi, tj. osoby cierpiące depresje, urojenia, halucynacje, omamy, paranoje i schizofrenie (innymi słowy – choroby psychiczne czy psychozy). Dla ustalenia nieważności testamentu osoby cierpiącej na organiczne zaburzenia psychiczne należy wykazać, że spadkodawca: 1) nie rozumiał natury dokonywanej czynności i jej skutków lub 2) nie zdawał sobie sprawy z charakteru i rozmiaru majątku, którego dyspozycja dotyczy, 3) nie miał rozeznania co do osób, które w zwykłej kolej rzeczy winien był rozważyć jako swoich spadkobierców; a biorąc pod uwagę powyższe elementy, 4) nie był w stanie racjonalnie zaplanować rozrządzenia swoim majątkiem. Dla ustalenia nieważności testamentu osoby, która cierpiała na funkcjonalne zaburzenia psychiczne w chwili sporządzenia testamentu należy natomiast wykazać, że: 1) spadkodawca cierpiał na zaburzenia psychiczne, któremu towarzyszą urojenia lub omamy oraz 2) urojenia lub omamy wynikające z zaburzenia psychicznego były przyczyną sporządzenia testamentu (zob. J. Wierciński, Brak świadomości albo swobody..., s. 154–207).

Z kolei o tym, że spadkodawca, sporządzając testament, działał w stanie braku swobody, można mówić wtedy, gdy wykaże się, że brakło mu umysłowej odporności pozwalającej na stawienie oporu drugiej osobie co do tego, jak ma rozrządzić swoim majątkiem na wypadek śmierci, oraz że ten brak odporności pozwolił drugiej osobie podporządkować sobie wolę testatora i doprowadzić go do z pozoru dobrowolnego rozstrzygnięcia na swoją korzyść.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie nie wykazano zaistnienia żadnej z ww. przesłanek. Przedstawione w stanie faktycznym ustalenia, dokonane w oparciu o wymienione zeznania świadków, dowody z dokumentów oraz opinię biegłego Z. K., pozwalają w sposób jednoznaczny przyjąć, iż w momencie sporządzania testamentu z dnia (...) r. spadkodawca był w stanie zdrowia pozwalającym na świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Żaden z zeznających świadków nie potwierdził problemów spadkodawcy związanych z jego świadomością, a wręcz przeciwnie, J. M. (1) pomimo podeszłego wieku zachował zdolność logicznego myślenia niemal do samej śmierci. I tak świadkowie E. O., J. K. (3), R. K., J. K. (2), I. K., I. K. zgodnie wskazywali, iż stan psychiczny spadkodawcy był bardzo dobry, był on zorientowany co do czasu, miejsca, nie miał problemów z pamięcią. W istocie przedmiotową relację potwierdziły zeznania świadków B. M. oraz E. G.. Również notariusz M. G., przed którą spadkodawca wyraził swoją ostatnią wolę, nie miała wątpliwości co do stanu jego świadomości umożliwiającego dokonanie stosownego rozrządzenia.

Jak wynika z dołączonych dokumentów również w okresie po sporządzeniu testamentu spadkodawca znajdował się w stanie umożliwiającym świadome podejmowanie decyzji i wyrażanie własnej woli. Jak bowiem wynika z wywiadu psychologicznego sporządzonego już w trakcie pobytu spadkodawcy w Hospicjum (...). A. J. w N., procesy myślowe J. M. (1) w tym czasie były prawidłowe, nie występowały zaniki pamięci, a zauważalne były jedynie stany pobudzenia, rozproszenia uwagi i koncentracji.

Sąd podzielił również wnioski opinii biegłego sądowego Z. K., albowiem została sporządzona przez biegłego posiadającego odpowiednią wiedzę i doświadczenie zawodowe, nadto była jasna, spójna i logiczna oraz kompleksowo odpowiadała na postawione przez sąd pytania. Z przedmiotowej opinii wynika, iż J. M. (1) chorował przewlekłe, jednakże były to typowe dla wieku starczego dolegliwości syptomatologiczne. Stan zdrowia spadkodawcy od marca 2016 r. ulegał systematycznemu pogorszeniu, na co składało się narastanie niewydolności wielonarządowej, pogłębione zdiagnozowaniem w dniu (...) r. choroby nowotworowej – raka prostaty. Biegły wskazał przy tym, iż pomimo złej kondycji fizycznej, J. M. (1) nie był pozbawiony zdolności decyzyjnych oraz nie manifestował symptomów

psychotycznych. Przeprowadzona analiza dokumentacji medycznej spadkodawcy nie wykazała, aby J. M. (1) zażywał leki deprymujące ośrodkowy układ nerwowy, które miałyby wpływ na procesy myślenia i kojarzenia. Biegły z całą stanowczością stwierdził, że J. M. (1), uwzględniając stan jego zdrowia oraz związane z tym przyjmowanie leków, w chwili sporządzania testamentu w dniu (...) r. miał pełną swobodę i świadomość podejmowania decyzji oraz wyrażenia woli.

Mając na względzie powyższe w ocenie Sądu nie zaistniały także podstawy do przyjęcia braku po stronie spadkodawcy swobody powzięcia decyzji i wyrażenia woli w dacie sporządzenia testamentu. Dodatkowo wskazać należy, iż świadkowie oraz wnioskodawczynie zgodnie zeznali, że zmarły był osobą stanowczą, miał własne zdanie, a zatem nie sposób uznać, aby brakło mu umysłowej odporności pozwalającej na stawienie oporu drugiej osobie co do tego, jak ma rozrządzić swoim majątkiem na wypadek śmierci. Ponadto spadkodawca sam polecił żonie udanie się do notariusza i księdza, zachowywał się wówczas normalnie, co wskazuje na pełną swobodę działania. Ponadto zauważyć należy, iż uprzednio spadkodawca sporządzał testamenty również w formie aktów notarialnych - jego działania były zatem przemyślane, zgodne z poprzednio podejmowanymi.

Odnosząc się z kolei do zarzutów uczestników postępowania w przedmiocie rozrządzenia testamentowego obejmującego pozbawienia ich prawa do zachowku podkreślić należy, iż przedmiotowe okoliczności nie są objęte zakresem kognicji sądu w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku. W sprawie o stwierdzenie spadku Sąd bada kto jest spadkobiercą, nie orzeka zaś co do zachowku. Tym samym spadkobierca wydziedziczony w testamencie, któremu już z innych przyczyn nie służy roszczenie o zachówek, może w celu ochrony innego interesu prawnego - żądać ustalenia, że wydziedziczenie jest bezpodstawne. Może to jednak czynić w postępowaniu o zachówek (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 9 grudnia 1974 r., I CR 873/74, LEX nr 7628).

Mając na względzie, iż spadkodawca J. M. (1) sporządził w formie aktu notarialnego przed notariuszem M. G. testament (Rep. A. (...)), którego ważność nie budzi wątpliwości Sądu, zgodnie z treścią rozrządzenia testamentowego, w którym do całości spadku powołana została wnioskodawczynie I. M., należało stwierdzić, iż na podstawie ww. testamentu spadek po J. M. (1) nabyła w całości z dobrodziejstwem inwentarza wnioskodawczynie.

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt II postanowienia uzasadnia przepis art. 520 § 1 k.p.c.. Natomiast zawarte w pkt III postanowienia rozstrzygnięcie uzasadnia art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Ze środków budżetowych Skarbu Państwa tytułem wynagrodzenia biegłego zawnioskowanego przez uczestników postępowania została pokryta tymczasowo kwota 609,15 zł, która w częściach równych podlega zwrotowi przez każdego z uczestników postępowania, czyli po 203,05 zł.

Mając na względzie powołane okoliczności, na podstawie wskazanych przepisów, orzeczono jak w sentencji postanowienia.

Sygn. akt I Ns 419/16

Zarządzenia:

1. odnotować,
2. odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi uczestników postępowania,
3. kal. 14 dni

G., dnia 22 października 2018 r.